

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

27. oktoober 2004,

millega kiidetakse heaks ÜRO Humanitaarküsimuste Koordineerimise Talituse (ÜRO HKT) ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vaheline kirjavahetus, mis käsitleb katastroofiabi alast koostööd (seoses samaaegse tegutsemisega katastroofis kannatanud riigis)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/160/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 302,

ning arvestades järgmist:

(1) Koostöö sisseseadmises ÜRO Humanitaarküsimuste Koordineerimise Talitusega (ÜRO HKT) kodanikukaitse ja humanitaarküsimuste vallas kajastub järjepidev ÜROga tehtava koostöö ja vastastikuste sidemete tugevdamise poliitika, mida rõhutatakse ka komisjoni 2. mai 2001. aasta teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile ("Tõhusa partnerluse loomine ÜROga arengu- ja humanitaarküsimustes"),⁽¹⁾ ja komisjoni 10. septembri 2003. aasta teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile ("Mitmepoolsus – Euroopa Liidu ja ÜRO valik"),⁽²⁾

(2) Senised kogemused on näidanud vajadust määratleda ÜRO HKT (kaasa arvates tema ekstreemabinõude süsteem ja koordineerimisvahendid) ja Euroopa Komisjoni (arves-

tades nõukogu otsusega 2001/792/EÜ, Euratom⁽³⁾ loodud ühenduse kodanikukaitse mehhanismi meetmeid ja Euroopa Ühenduse Humanitaarameti (ECHO) tegevust⁽⁴⁾) vahelise koostöö ja tegevuse koordineerimise põhimõtted juhtudel, kui nad mõlemad abistavad samaaegselt loodus- või tehiskatastroofis kannatanud riiki või soodustavad abi andmist, et tõhustada koostööd, kasutada maksimaalselt ära olemasolevaid ressursse ja vältida jõupingutuste tarbetut kattumist.

(3) Komisjon ja ÜRO HKT on pidanud läbirääkimisi kirjavahetuse teksti üle, mis käsitleb katastroofiabi alast koostööd (seoses samaaegse tegutsemisega katastroofis kannatanud riigis), ja mis esitatakse heakskiitmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

1. Kiidetakse heaks ÜRO Humanitaarküsimuste Koordineerimise Talituse (ÜRO HKT) ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vaheline kirjavahetus, mis käsitleb katastroofiabi alast koostööd (seoses samaaegse tegutsemisega katastroofis kannatanud riigis) ja mis on esitatud lisas.

⁽³⁾ EÜT L 297, 15.11.2001, lk 7.

⁽⁴⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1257/96 (EÜT L 163, 27.1996, lk 1). Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽¹⁾ KOM(2001) 231, 2.5.2001.

⁽²⁾ KOM(2003) 526, 10.9.2003.

2. Kirjavahetusele on Euroopa Ühenduste Komisjoni nimel volitatud alla kirjutama keskkonnaküsimuste eest vastutav komisjoni liige ning arengu ja humanitaarabi eest vastutav komisjoni liige või nende poolt selleks määratud isikud.

Brüssel, 27. oktoober 2004

Komisjoni nimel
Komisjoni liige
Margot WALLSTRÖM

LISA

ÜRO Humanitaarküsimuste Koordineerimise Talituse (ÜRO HKT) ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vaheline kirjavahetus, milles käsitletakse katastroofiabi alast koostööd (seoses samaaegse tegutsemisega katastroofis kannatanud riigis)

Lugupeetud härra,

Euroopa Komisjon (Keskonna peadirektoraat ja Euroopa Ühenduse Humanitaaramet (ECHO)) tervitab ÜRO Humanitaarküsimuste Koordineerimise Talituse (ÜRO HKT) ja Euroopa Komisjoni vahelist humanitaar- ning katastroofiabi alast koostööd.

Vastavalt ÜRO peassamblee antud üldvolitustele (mida kinnitatakse peassamblee resolutsiooni 46/182 lisas ning kõnealuses resolutsioonis viidatud peassamblee varasemates resolutsioonides) on ÜRO-l keskne roll rahvusvahelise kogukonna antava rahvusvahelise humanitaarabi juhtimisel ja koordineerimisel.

Ühenduse kodanikukaitse mehhanism kajastab kollektiivset tahet edendada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel senisest tugevamat koostööd kodanikukaitse alase abi osutamisel katastroofiolukordades.

Hiljutine komisjoni teatis "Mitmepoolsus – Euroopa Liidu ja ÜRO valik" (KOM(2003) 526 lõplik), milles valgustatakse "ÜROga toimuva koostöö tugevdamise ja ELi hääle ÜROs kuuldamaks muutmise tähtsust" komisjoni teatis "Tõhusa partnerluse loomine ÜROga arengu- ja humanitaarküsimustes" (KOM(2001) 231 lõplik) ja 2003. aasta detsembris vastu võetud ELi suunised laste ja relvakonfliktide kohta näitavad, millist tähtsust komisjon osutab tihedale koostööle ÜROga tervikuna ning eelkõige loodus- ja tehiskatastroofide korral abi andmisele. Lisaks soovib ÜRO peasekretär 8. jaanuaril 2002. aastal Euroopa Komisjoni presidendile adresseeritud poliitilises dokumendis⁽¹⁾ mõlemal osapoolel teha koostööd, toetamaks ÜRO rolli humanitaarabi osutamise ühtse koordineerimisraamistiku tagamisel.

ÜRO HKT on aastaid teinud ECHOga tihedat koostööd⁽²⁾ muu hulgas abi kavandamise strateegilise dialoogi kaudu. Seoses ühenduse kodanikukaitse mehhanismi loomisega 2001. aasta oktoobris⁽³⁾ on vaja tõhustada kodanikukaitse alast koostööd ÜRO HKTga. Fribourg'i protsessi⁽⁴⁾ silmas pidades on oluline, et mõlemad süsteemid tegutseksid katastroofides ja hädaolukordades kannatanud riikide ja nende elanikkonna abistamisel ühtselt ning teineteist täiendades.

Käesoleva kirjavahetuse eesmärk on kehtestada ÜRO HKT (sh tema ekstreemabinõude süsteemi ja koordineerimisvahendite) ja Euroopa Komisjoni (ühenduse kodanikukaitse mehhanismi ja ECHO raames) vahelise edasise koostöö ja tegevuse koordineerimise põhimõtted juhtudel, kui nad mõlemad abistavad samaaegselt loodus- või tehiskatastroofis kannatanud riiki või aitavad seda teha, et tõhustada koostööd, kasutada maksimaalselt olemasolevaid ressursse ja vältida tegevuse asjatut kattumist. ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon leiavad, et koordineeritud lähenemisviis on parim katastroofiohvrite abistamise viis. Seetõttu kinnitavad nad järgmist:

1. Iga riigi põhikohustus on kaitsta ja abistada oma kodanikke katastroofide ja hädaolukordade korral. Kui aga abivajadused on suuremad kui kannatanud riigi reageerimisvõime, peab rahvusvaheline kogukond olema valmis ja võimeline teda abistama.
2. Katastroofiabiks kasutatavad riiklikud ja rahvusvahelised vahendid on piiratud ning on tähtis, et ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon teeksid täielikku koostööd nende kasutamise optimeerimiseks.
3. Tuleb astuda edasisi praktilisi samme ÜRO HKT ja Euroopa Komisjoni senise positiivse koostöö mõju ärakasutamiseks. Seetõttu vahetavad mõlemad osapooled korrapäraselt teavet, jätkavad püsivat dialoogi nii poliitilisel kui ka jooksva töö tasandil ning püüavad tagada oma koolituste ja õppuste, samuti katastroofiabi planeerimise ja koordineerimise vastastikust täiendavust nii palju kui võimalik.

Selleks kooskõlastavad ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon omavahel käesolevale kirjavahetusele lisatud standardse töökorra ja rakendavad seda tõhusa koordineerimise huvides. Vajaduse korral võib standardset töökorda seniste kogemuste põhjal tehniliselt täiendada ja/või kohandada.

⁽¹⁾ A Vision of Partnership: The United Nations and the European Union in Humanitarian Affairs and Development, New York, detsember 2001.

⁽²⁾ ECHO tegevusvolitused tulenevad nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrusest (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta.

⁽³⁾ Nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta otsus 2001/792/EÜ, Euratom, millega kehtestatakse ühenduse mehhanism tegevdatud koostöö soodustamiseks kodanikukaitse abimissioonidel (EÜT L 297, 15.11.2001, lk. 5).

⁽⁴⁾ 15.–16. juunil 2000. aastal Fribourgi's (Šveits) toimunud foorumi ühisavaldus ja tegevusraamistik.

Käesolev kirjavahetus ei mõjuta nõukogu otsuse 2001/792/EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja ülesandeid täitvale liikmesriigile omistatud rolli.

Samuti ei mõjuta see näiteks ÜRO HKT ja ECHO vahelise koostöö ja tegevuse koordineerimise korda, mis on lisatud standardses töökorras (2. lisa) kirjeldatust ulatuslikum.

Tahaksime teha ettepaneku, et osapooled kiidavad käesoleva kirja, sellele lisatud standardsete töökordade ning vastuskirjaga heaks eespool nimetatud meetmed.

Margot Wallström

Poul Nielson

1. lisa Kodanikukaitse küsimuste alane standardne töökord**ÜRO HKT – ühenduse kodanikukaitse mehhanism****Ühtne katastroofiabi koordineerimise standardne töökord**

I. Valmisolekustaadium (st katastroofidevaheline aeg):

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon:

- tegutsevad ühiselt välja töötatud ja kooskõlastatud metoodika ning terminoloogia alusel, tuginedes rahvusvaheliselt, eriti ÜRO raames⁽¹⁾ aktsepteeritud kontseptsioonidele. See on eriti tähtis kohapealsete koordineerimisstruktuuride jaoks;
- tagavad korrapärase teabevahetuse. See peaks hõlmama häireteateid, poliitika- ja operatiivküsimusi, samuti plaanilisi kohtumisi ja seminare;
- tagavad mõlema poole osalemise ühistel koolitustel, õppustel, õppekursustel ja seminaridel ning vajaduse korral ühisõppuste korraldamisel ning sellekohase abistamise;
- kooskõlastavad hindamis-/koordineerimisüksustele ja asjatundjatele antavad üldised lähteülesanded.

II. Tegutsemisstaadium (keskuse tasand):

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon:

- teavitavad teineteist katastroofijuhtudest ja oma kavandatud vastumeetmetest. Kui kavandatakse mehhanismi käivitamist vastukaaluna väljaspool ELi toimunud katastroofidele, kusjuures kasutada saaks nii ÜRO kui ka EÜ reageerimissüsteeme, vahetavad Euroopa Komisjon ja ÜRO HKT omavahel võimalikult varakult arvamusi esimese olukorrahinangu, abivajaduste ja kavandatud vastumeetmete osas, et võimalikult maksimaalselt ära kasutada olemasolevaid ressursse ja tagada eespool viidatud kontseptsioonidele ning raamistikule põhinev koordineeritud lähenemine;
- tagavad tegutsemisstaadiumis jätkuva teabevahetuse seoses järgmiste küsimustega:
 - olukorra ülevaated ja nende ajakohastamine
 - esma- ja ressursivajaduste määramine
 - plaaniline ja graafikujärgne ressursside kasutamine
 - ressursside (kaasa arvatud abimoodulid) mobiliseerimine nii, et ei toimuks tegevuse kattumist ega dubleerimist
 - üksikasjalikud andmed võimalike käsutuses olevate koordinaatorite ja vahendite kohta
 - kõik rakendatavate hindamis-/koordineerimisüksuste lähteülesannete muudatused ja täiendused
 - meedia teavitamise poliitika.

III. Tegutsemisstaadium (katastroofipaik):

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon lepivad kokku, et:

- kõigil rahvusvahelise abi osutajatel tuleks soovitada koordineerida oma tegevust riiklike/kohalike päästeteenistuste abistamiseks moodustatud kohapealsetes operatiivkoordineerimise keskustes (KOKK).
- ÜRO HKT ja Euroopa Komisjoni koordinaatorid peavad riiklike/kohalike päästeteenistuste abistamiseks koordineerima rahvusvahelist abi INSARAGi juhendis toodud kehtiva metoodika kohaselt.

⁽¹⁾ Näiteks "International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) Guidelines" ja "OSLO Guidelines on The Use of Military and Civil Defence Assets in Disaster Relief", mai 1994, jne.

2. lisa Humanitaarküsimuste alane standardne töökord**ÜRO HKT – Ühenduse Humanitaarameti (ECHO)****Ühtne katastroofiabi koordineerimise standardne töökord**

1. Valmisoleku-/rutiinistaadium (st katastroofidevaheline aeg)

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon:

- jätkavad käimasolevat hädaolukordadeks valmistumise alast strateegilist dialoogi, et arendada tihedat koostööd üldise hädaolukordadeks valmisoleku tõstmiseks. See hõlmab nii operatiiv- kui ka finantsküsimusi;
- tagavad mõlema osapoolte töötajate osalemise ECHO ja ÜRO HKT korraldatavatel koolituskursustel ja seminaridel;
- korraldavad asjakohastel juhtudel õppusi kogemuste vahetamiseks, eesmärgiga võimaluse korral täiustada koostöökavu (töökorda);
- tagavad abi koordineerimise ja vajaduste hindamise ühtlustamiseks ja vastastikuseks lähendamiseks korrapärase teabevahetuse vastava standardse meetodika küsimustes;
- vaatavad läbi ja ajakohastavad korrapäraselt mõlema poole hädaabiteenistuste süsteemi (korraldus, kontaktpunktid, asukohad), et tagada kõigil juhtudel meetmete ühilduvus ja kokkusobivus;
- vahetavad omavahel taustmaterjale ja hädaolukorra analüüside kokkuvõtteid.

2. Reageerimis-/hädaolukorra staadium**2.1. Keskuse tasand**

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon:

- tagavad hindamisrühmi katastroofipaigale saates omavahelise teabevahetuse (ECHO võtmine UNDACi (ÜRO katastroofide hindamis- ja koordineerimisüksus) e-posti häiresõnumite nimestikku (sõnumid M1–M3); püsivate teabe/kontaktpunktide sisseseadmine keskuse tasandil – näiteks ECHO häireteadete e-postkast – ja katastroofipaigal);
- tagavad ECHO ja UNDACi sidepidamise katastroofipaigal;
- tagavad aruannete ja lühiülevaadete vahetamise valitsevate hädaolukordade kohta (k.a ECHO juurdepääs KOKKile).

2.2. Kohalik tasand.

ÜRO HKT ja Euroopa Komisjon:

- toetavad ECHO meeskondade osalemist HKT/UNDACi loodud koordineerimismehhanismis;
- tagavad järeldusi ja jooksvaid või kavandatud meetmeid käsitleva teabe vahetamise kohalikul tasandil;
- tagavad, et võimaluse ja vajaduse korral vahetavad üksused alati vastastikku analüüsi ja aruandeprojekte ning esitavad kummagi poole peakorterile ühiseid soovitusi;
- tagavad, et ECHO ja UNDAC viivad võimaluse korral läbi ühishindamisi ja edendavad hädaolukorras tegutsevate eri osapoolte vahelist teabevahetust (organiseerides isikute identifitseerimise keskusi);
- pakuvad või jagavad oma suutlikkuse piires juurdepääsu logistikavahenditele (nt transport, side).

ÜHINENUD RAHVAD

28. oktoober 2004

Lugupeetud volinikud Margot Wallström ja Poul Nielson,

Mul on au teatada, et olen kätte saanud Teie 27. oktoobril 2004. aastal saadetud kirja, milles tehakse ettepanek alustada Euroopa Komisjoni ja ÜRO vahelist korrastatud dialoogi ning tihendada koostööd katastroofiabi, kohapealse tegevuse koordineerimise ja humanitaarmedetmete alal.

Mul on hea meel kinnitada ÜRO nõusolekut ning ma loodan kohtuda Teie ja Teie ametijärglastega võimalikult peatselt Teie sobival ajal, et arutada ettepanekute kiire ja tulemusliku rakendamise seotud küsimusi.

Seoses sellega tahaksin väljendada oma rahulolu meie organisatsioonide vahel viimase kaheksateistkümne kuu jooksul toimunud arutelude üle, mille tulemusena valminud praegune lepingu tekst vastab peaassamblee resolutsiooni 46/182 lisas esitatud aluspõhimõtete vaimule. Samuti tahaksin avaldada tunnustust mõlema meeskonna suurepärasele tööle ja selle aja jooksul Euroopa Liidu eesistujateks olnud kolme riigi osutatud toetusele.

Lugupidamisega, (allkiri)

Jan Egeland
peasekretäri asetäitja humanitaarküsimustes
hädaabi koordinaator

Volinik Margot Wallström
Keskkonna peadirektoraat
Brüssel

Volinik Poul Nielson
Euroopa Ühenduse Humanitaaramet (ECHO)
Brüssel
